

KRAKUS.

SRODA 29. MAJA 1822. *NUMER* 107.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1578, Andrzej Sapieha stacza bitwę pod Kiesą i odnosi przeważne zwycięztwo.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Pszczółka Krakowska i Krakus, odchodzą z tąd najregularniej w każdą niedzielę i środe do królestwa polskiego; co się oznajmia na żądanie pewnego znakomitego obywatela z okolic Siedlec. — Jutro benefis Pani Fiszerowej z wiadomych trzech sztuk złożony, które ubawią szczególniej widzów; są bowiem wszystkie nader komiczne, wesołe i dowcipne. — *B*eneficyantka ma prawo do względów Publiczności i wątpić o nich niemoże. — Od kilku dni u nas zanosiło się na deszcz. — W Poniedziałek o milę od miasta w Bieńczycach, była wielka ulewa z grzmotami i piorunami; — dziś mieliśmy tu aż dwie ulewy.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

TURCYA. Do Jass przyszły rozkazy od Porty, do wójsk tureckich, aby najspieszniej powracały za Dunaj; w skutek za-

wartego pokoju z Rossyą. -- Wojska azyatyckie niemile przyjęły tę wiadomość. Słychać o rozmaitych zaburzeniach pomiędzy temi dzikiemi hordami, których jedynym celem była zdobycz z rabunku. --

Grecya. Ciągle się utrzymują pogłoski o ważnych zwycięztwach odniesionych nad barbarzyńcami i postępie Greków naprzód. Lecz jeżeli się potwierdzi wiadomość o zawartym pokoju, ogromne hordy cofnięte z Mołdawii i Wołoszczyzny trudne będą do pokonania; wszakże uzbrajanie się w całym Peloponezie i męztwo walecznych powstańców, drogo przeda swoją wolność, a jeśli pomoc z Ameryki i opieka Francyi są istotnie im udzielone, rozpaczać o losie Grecyi byłoby nieco zawcześnie. -- Ostatnia wyprawa niemieckich wojowników z Marsylii wypłynęła 1 Maja pod dowództwem porucznika S.... -- Znajduje się w niej 19 officerów, między któremi celuje major Donneberg, ten sam który przeszłego roku wydał odezwę w Hamburgu do tworzenia się legii niemieckiej. -- Słychać że młody basza Skutary który podniósł bunt przeciwko Porcie, ma zamiar połączyć się z Suliotami i Morejczykami. -- Imie króla Francyi jest w wielkiém poszanowaniu u Greków, bandera francuzka ma bydź ich godłem; jakoż połowę greckiej, stanowi kolor biały. --

Hiszpania. Znowu pisma francuzkie pełne są zatrważających wiadomości o zaburzeniach w tym kraju. -- Ważny process kryminalno-polityczny, osądzono w Madrycie ostatnich dni Kwietnia. Niejaki Baro i wielu wspólników sprzysiężenia, zostali oskarżeni i przekonani, że mieli zamiar uwieźdź potajemnie króla i rodzinę jego z Hiszpanii. Baro i trzech główniejszych wspólników tego zamachu, zostali na śmierć wskazani. -- Nowe powstanie *Mizara* w Katalonii, ma bydź groźniejsze od wszystkich jakie dotąd były w Hiszpanii. *(Skończy się niezawodnie na niczem.)* Mieszkańcy wsiów tłumami do niego się wiążą?.... -- Znowu na bramie pałacu *Aranjuez* przybito kartę z napisem:

" *Dom do najęca od 1 Czerwca.* „ -- Sprawca jeszcze nie jest schwytany. Deputowany Sawedra żądał ażeby uchwałę względem *praw pana*, [gorszący fendalizm znany niegdyś we Francyi pod imieniem: *Le droit du seigneur*,] niesankcyonowane przez króla, jeszcze raz wznowione było. Wniosek swój zakończył temi wyrazy: " *Wyrwijmy nareszcie* z *korzeniem tę odnogę feo-*
„ *dalizmu, ktora dzięki postępom cywilizacyi wieku, nie wydaje*
„ *więcej owocu, lecz jeszcze zaraża ziemię.* „ -- Rozchodzi się pogłoska, że jenerał *Quesada* na czele 1000 rokoszan wkroczył do Hiszpanii, i przedarł się aż do niziny Anduella w Nawarzé. Zapewniają, że część mieszkańców Pampeluny wyszła przeciwko niemu i przyłączyła się do niego. (*Niepierwsza to już wiadomość z dziennikow francukich nieprzyjaznych Hiszpanii -- łatwa przeto do ocenienia.*) Słychać, że Hiszpanja chce już uznać niepodległość prowincyi Amerykańskich z pewnemi ważnemi dla siebie korzyściami. --

Anglja. Na posiedzeniach parlamentowych nieustają obradowania względem bilu zbożowego; często bywaią tajemne; lecz nic jeszcze nie postanowiono pewnego. Wysokie podatki, staią się przyczyną drogości, i albo je zniżyć wypadnie, lub dozwolić na przywóz zboża zagranicznego. (*Ostatnia myśl gdyby się utrzymała, nader byłaby dla nas korzystną.*) W Jrlandyi nędza ludu najwyższego dochodzi stopnia i zaburzenia nieustają. -- Wielu umiera z głodu. --

Francya. W wojsku francuzkiém znoszą się białe mundury, z powrotem Burbonów wprowadzone na nowo. Wszystkie półki piesze dostaną granatowe z rozmaitego koloru wyłogami. -- Goniec francuzki z powodu nowego wyboru deputowanych w Paryżu tak się wyslowił: " *Konstytucyoniści odnoszą nagrodę*
„ *swoich ślachetnych usiłowań. Tak działa duch, który ożywia*
„ *mieszkańcow Paryża; tak się zawsze odznaczać będzie opi-*
„ *nja publiczna; tak dowodzi Francya: że mężowie ktorzy tyle*

„ *sarkan przetrwali, są prawdziwemi sprężynami jej życzeń* „ *i pomyślności,* „

Po prowincyach nie tak się odbywają wybory. Towarzyszą im hałasy do ktòrych dają powod, jedni, krzyczeniem: *Niech żyje Król!* — drudzy: *Niech żyje Konstytucya!* W Lyjonie, gdy nowo-obrany deputowany rojalista, wyszedłszy na ulicę krzyknął: *Niech żyje krol!* — Odpowiedział mu inny: *Niech żyje karta konstytucijna!* —; ztąd powstał tumult. Do 400 ludzi zbiegło się. Monitor francuzki, tak opisuje tę okoliczność: " *Na-* „ *próżno prezydent miasta wzywał burzycielow, ażeby się* „ *uspokoili. — Za przybyciem dopiero wojska linjowego i zan-* „ *darmeryi, zaczęli się rozchodzić, kiedy nieustraszony Kom-* „ *missarz Policyi!!! na czele żandarmeryi rzucił się pomię-* „ *dzy gruppy i* 12 *osob wziął do więzienia.* „ — Ponieważ się już sami rozchodzili, więc niebyło żadnego strachu; lecz z taką to przesadą dzienniki ultrarojalistowskie we Francyi, najmniejsze poruszenia pospólstwa opisują, które wiadomo, że w tym kraju lubi się z lada przyczyny zbiegać tłumami, bez żadnego zamiaru; — i nie inny zapewne był przypadek w Lyonie.— W samym Paryżu, w 8mem *Kollegium* wybiorczem, musiały zajść istotnie ważniejsze okoliczności, kiedy wyraźnie z tego powodu barona *Louis*, ministra stanu, wyrokiem 11 Maja r. b. usunął król zupełnie od urzędowania. —

PS. Głoszą że Odysseusz ma przeszło 60,000 *ludzi, i znajduje się w Salonice, a wojsko obozuje pod miastem. Grecy postanowili oczekiwać tu przybycia wojsk tureckich, gromadząc wszystkie siły w dwoch punktach i zakładając szańce. Ogromne zapasy artylleryi odebrali z Ameryki i z innych krajow zakupili mnòstwo dział. — Na wyspie Chios niemasz już Turków, procz trzymających się w cytadelli. — Kapudan basza miał uciec do Smirny.* —

Rozmaitości. Na jarmarku w Hadze, znajdował się wieprz spaśny do sprzedania, ważący 1100 funtów. — D. 7 Maja upadł w Bonn grad, wielkości kurzego jaja, że nawet kobietę zabił w polu. — W Mexyku większa część mieszkańców jest za ustanowieniem rządu *republikańskiego*. — Gwatimala chce się połączyć z Mexykiem.